

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ ความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ	๑๕
๑. การควบคุมกฎหมายไม่ให้ขัดรัฐธรรมนูญ	๑๕
๑.๑ หลักการกระจายอำนาจในการตรวจสอบกฎหมายไม่ให้ขัดรัฐธรรมนูญ	๑๕
๑.๑.๑ ศาลรัฐธรรมนูญควบคุมกฎหมายในความหมายของรัฐธรรมนูญ ไม่ให้ขัดรัฐธรรมนูญ	๑๗
๑.๑.๒ ศาลปกครองควบคุมกฎหมายอื่นไม่ให้ขัดรัฐธรรมนูญ	๒๖
๑.๒ การเสนอเรื่องให้มีการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ	๓๓
๑.๒.๑ การควบคุมก่อนมีการประกาศใช้กฎหมาย : การตรวจสอบ ร่างกฎหมายไม่ให้ขัดรัฐธรรมนูญ	๓๓
๑.๒.๑.๑ ตัวอย่างที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่ากระบวนการตรวจสอบ กฎหมายไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ	๓๔
๑.๒.๑.๒ ตัวอย่างที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่ากระบวนการตรวจสอบ กฎหมายถูกต้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ	๓๗
๑.๒.๑.๓ ตัวอย่างที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติ มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ	๓๙
๑.๒.๑.๔ ตัวอย่างที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ	๔๙
๑.๒.๒ การควบคุมกฎหมายไม่ให้ขัดรัฐธรรมนูญหลังประกาศใช้กฎหมาย	๖๒
๑.๒.๒.๑ ศาลเป็นผู้เสนอ	๖๒
(๑) ต้องเป็นเรื่องที่โดยเด็ดขาดต่อรัฐธรรมนูญ	๖๒
(๒) บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่โดยเด็ดขาดต้องเป็นบท บัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีนั้น	๗๔
(๓) ศาลเห็นเองหรือคู่ความโดยเด็ดขาด	๗๘

(๔) บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ได้เย้งนั้นมีข้อความขัด หรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๖	๘๑
(๕) ยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วน ที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น	๙๓
๑.๒.๒.๒ ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาเป็นผู้เสนอ	๙๗
๑.๒.๒.๓ ตัวอย่างที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าบทบัญญัติแห่ง กฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ	๙๙
๑.๒.๒.๔ ตัวอย่างที่ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าบทบัญญัติแห่ง กฎหมายไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ	๑๐๑
๒. พระราชกำหนดไม่เป็นไปตาม มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง	๑๐๔
๓. กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับองค์กรต่างๆ ตามรัฐธรรมนูญ	๑๓๐
๓.๑ กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ	๑๓๑
๓.๑.๑ องค์กรตามรัฐธรรมนูญ	๑๓๑
๓.๑.๒ มีปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ	๑๓๕
๓.๒ องค์กรนั้นหรือประธานรัฐสภาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาล รัฐธรรมนูญ	๑๔๕
๓.๓ ตัวอย่างกรณีจัดอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ	๑๔๕
๔. การควบคุมติดของพระกาฬเมืองไม่ให้ชั้ดรัฐธรรมนูญ	๑๕๐
๕. การพิจารณาสถานภาพของการเป็นรัฐมนตรี และสมาชิกภาค ของสมาชิกรัฐสภา	๑๕๕
๕.๑ รัฐมนตรี	๑๕๕
๕.๒ สมาชิกรัฐสภา	๑๖๒
ส่วนที่ ๒ สิทธิและเสรีภาพในรัฐธรรมนูญ	๑๗๑
๑. การจำกัดสิทธิเสรีภาพ	๑๗๑
๒. ความเสมอภาค	๑๗๐
๓. สิทธิในการสันนิษฐานว่าไม่มีความผิด	๑๖๕
๔. เสรีภาพในการรวมกันเป็นสมาคม	๑๖๗
๕. สิทธิของบุคคลในทรัพย์สิน และการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์	๑๖๘
๖. เสรีภาพในการประกอบการ	๑๗๐
๗. สิทธิของผู้บริโภค	๑๗๗

๔. สิทธิได้รับการสอบสวนพิจารณาตีด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม	๒๘๑
๕. การอ้างว่ากฎหมายขัดต่อสิทธิเสรีภาพ แต่ลิขินนั้นรัฐธรรมนูญ ไม่ได้รับรองไว้	๒๘๓
๖. การอ้างว่ากฎหมายขัดต่อรัฐธรรมนูญหมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ	๒๘๕

ส่วนที่ ๓ คดีพิเศษในศาลรัฐธรรมนูญ ๒๙๗

๑. คดีเลือกตั้ง	๒๙๗
๑.๑ ข้อพิพาทเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ก.ก.ต.	๒๙๘
๑.๒ คดีเกี่ยวกับสิทธิในการสมัครรับเลือกตั้ง	๒๙๙
๑.๒.๑ ศาลฎีกายกคำร้องของผู้สมัครรับเลือกตั้ง	๒๙๙
๑.๒.๒ ศาลฎีกาสั่งให้รับสมัครผู้สมัครรับเลือกตั้ง	๒๙๙
๑.๓ คดีหลังเลือกตั้ง	๓๐๐
๑.๓.๑ การงดประกาศผลการเลือกตั้งและจัดให้มีการ เลือกตั้งใหม่ (ใบเหลือง)	๓๐๐
๑.๓.๒ การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งก่อนประกาศผลการ เลือกตั้ง (ใบแดง)	๓๐๐
๑.๓.๓ การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งหลังประกาศผลการเลือกตั้ง (สอย)	๓๐๑
๒. การยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สินและเอกสารประกอบ	๓๐๒
๒.๑ การวินิจฉัยการจ่ายเงินยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และเอกสารประกอบ	๓๐๓
๒.๑.๑ ตัวอย่างกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าจะจ่ายเงินยื่นบัญชี แสดงทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ	๓๐๓
๒.๑.๑.๑ เชื่อโดยสุจริตว่าไม่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน เพราะเข้าสู่ตำแหน่งในขณะใช้รัฐธรรมนูญฉบับเก่า	๓๐๔
๒.๑.๑.๒ ทำหนังสือแจ้ง ป.ป.ช. ว่า อญฯในระหว่างการรวบรวม เอกสารและหลักฐานและดำเนินการโดยตัว แสดงว่า ทราบว่ามีหน้าที่ยื่นบัญชีฯ แต่ไม่ยื่น และไม่ติดต่อ ป.ป.ช. อีก	๓๐๕
๒.๑.๑.๓ อ้างว่าเอกสารมาก บางรายการสูญหาย รวบรวมไม่ทัน	๓๐๖

๒๘ เม.ย. ๒๕๔๘

T ๒๐๔๘

๓๔๒.๕๗๓

๖๔๕๔๑ ๖

๘๕

๒.๑.๓.๔ อ้างว่าไม่ทราบว่ามีหนังสือจาก ป.ป.ช. จึงไม่ได้ยื่น
แต่รับว่าเคยมาติดต่อเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. ที่รู้จัก
เพื่อบรึกษาเรื่องการยื่นบัญชี แต่ไม่พบ จึงกลับ
แสดงว่า ทราบว่าต้องยื่นบัญชีฯ

๓๐๙

๒.๑.๓.๕ เคยยื่นบัญชีต่อนเข้าสู่ตำแหน่ง แต่เมื่อ ป.ป.ช.
แจ้งเตือนให้ส่งบัญชีเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้วไม่ยื่น

๓๑๒

๒.๑.๓.๖ อ้างว่าลืม และยื่นบัญชีเมื่อล่วงเวลาครบ
กำหนดเป็นเวลานาน

๓๑๓

๒.๑.๓.๗ เพิกเฉยไม่ชี้แจงการยื่น

๓๑๔

๒.๑.๓.๘ อ้างว่าไม่ทราบความจริงว่าจะต้องยื่น

๓๑๕

๒.๑.๓.๙ อ้างว่าเข้าใจผิดขาดความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ

๓๑๕

๒.๑.๓.๑๐ อ้างว่าไม่เคยอ่านหรือศึกษารัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน

๓๑๖

๒.๑.๒ ตัวอย่างกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าไม่正当ใจ
ไม่ยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

๓๑๗

๒.๒ การวินิจฉัยการลงใจยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินและ
เอกสารประกอบเป็นเท็จ

๓๑๘

๒.๒.๑ ตัวอย่างกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่างใจยื่นบัญชี
แสดงทรัพย์สินอันเป็นเท็จ

๓๑๙

๒.๒.๒ ตัวอย่างกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าไม่正当ใจยื่นบัญชี
แสดงทรัพย์สินอันเป็นเท็จ

๓๒๐

๓. ของค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

๓๕๑

๔. คดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

๓๕๒

(ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง)

๓๕๓

๔.๑ หลักทั่วไปในการดำเนินคดี

๓๕๔

๔.๑.๑ เขตอำนาจของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาผู้ดำรง
ตำแหน่งทางการเมือง

๓๕๕

๔.๑.๒ การดำเนินการยื่นฟ้องคดี

๓๕๖

๔.๑.๓ การพิจารณาคดี

๓๕๗

๔.๑.๔ การทำคำพิพากษา

๓๕๘

๔.๒ การดำเนินคดีเฉพาะเรื่อง

๓๕๖

๔.๒.๑ การดำเนินคดีอาญา

๓๕๖

๔.๒.๒ การดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

๓๕๗

๔.๒.๓ การดำเนินคดีต่อกรรมการ ป.ป.ช.

๓๕๗